

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 817. Quibus juribus ac privilegiis gaudeant novitii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

lati verò ordinum non exemptorum quantum jurisdictionem in novitios exercere possint, desumendum esse ex concessione Episcoporum & cujusvis ordinis consuetudine, ait cum Laym. *l. c. num. 4.* Pirh. *l. c.* uti etiam inde desumendum, an & qualem potestatem reservandi peccata, & ad reservatis absolventi habeant hi prælatis, ait Wiestn. *b. t. num. 43.* cum eodem Laym. de aliis autem prælatis ordinum exemptorum etsi Laym. *l. c. Coroll. 4.* & Mirand. *tom. 3. pralat. q. 34. num. 16.* asserant, quòd facta ab eis reservatio casuum in religionibus aliàs usitata novitios plerumque non afficiat, existentiam tamen, quòd, dum novitiis suis confessarios designant, his limitatam & ad certos casus se non extendentem jurisdictionem, sicut respectu religiosorum, sic & respectu novitiorum concedere possunt, idque ex dicta eorum jurisdictione quasi episcopali, etiam in novitios deducunt.

Quest. 817. Quibus juribus ac privilegiis gaudeant novitii?

Resp. Primò in genere: novitii gaudent omnibus juribus ac privilegiis sui ordinis. Suar. *tom. 4. de regular. tr. 10. L. 9. c. 1. num. 18.* Pelliz. *in man. regul. tom. 1. tr. 2. c. 7. num. 1.* Dian. *p. 3. tr. 2. resol. 73.* Pignat. *tom. 4. consult. 119. num. 18.* Pirh. *b. t. num. 77.* Reiffent. *num. 115.* ac plerique alicujus nominis auctores; Eò quòd; cum sint sub potestate religionis, suoque modo ejusdem pars & membra etsi non inseparabilia, portentque onera illius, æquum est, ut quoque jura ejus & merita participent *juxta regul. 55. fur. in 6.* Et sic in specie gaudent indulgentiis, quibus gaudent professi Pelliz. Reiffent. *LL. cit.* Portal. *in dub. regular. v. novitius. num. 54. vide compend. privil. Societ. v. indulgentia.* & licet absolute & in effectu religiosi non sint, in favorabilibus tamen veniunt nomine & censentur jure religiosorum. Arg. *c. religiosi. §. quamvis. de sent. excom. in 6.* suntque in casu ecclesiastico constituti & personæ Ecclesiasticæ, ut præter cir. AA. decius *in c. in presentia. de prob. n. 188.* Jaf. *in auth. si qua mulier. c. de SS. eccles. ad finem.* Gutt. *qq. can. L. 2. c. 1. num. 107.* Suar. *de defens. fid. L. 4. c. 29. num. 5.* Sanch. *cit. c. 10. num. 1.* Delb. *de immunit. Eccles. c. 1. du. 9. num. 5.* quia, ut Idem ait, hoc ipso, quòd ii more solito in religionem recipiuntur (cum mancipientur cultui divino & obsequiis religionis, vivant sub obedientia prælatis, & faciant omnes observantias regulares, ita ut si in aliqua earum delinquant, à prælato puniantur) non est cur inter personas Ecclesiasticas non numerentur, quod ipsum juxta probabiliorum dicit de iis quoque, qui novitii formaliter non sunt, id est, post annos pubertatis admissi, & versantes in novitiatu, sed etiam de novitiis materialiter seu largo modo talibus, ut sunt admissi ante annos pubertatis. Unde jam

2. Resp. Secundò in specie: gaudent novitii primò privilegio canonis: *si quis suadente 29. caus. 17. q. 4.* ità ut, si quis violentas manus in novitium, etiam nullo ordine initiatum, injiciat, incurrat excommunicationem latæ sententiæ, pro ut expressè statutum *cit. c. religiosi.* Suar. *de relig. tr. 3. l. 5. c. 11. num. 12.* Dian. *p. 6. tr. 8. resol. 7.* Sanch. *L. 5. mor. c. 4. num. 24.* Bonac. *d. 2. de excom. q. 4. p. 3. num. 7.* Bordon. *in cons. regular. resol. 28. num. 19.* Peregrin. & alii, quos citans ac sequens Delb. *l. c. num. 6.* ait, idem privilegium canonis explicitè concedi quoque dictis novitiis largo modo

sumptis. Secundò gaudent privilegio fori, ita ut à jurisdictione principum sæcularium quò ad forum judiciale eximantur, & coram judice Laico, neque in civilibus, neque in criminalibus causis conveniri valeant novitii religionis approbata. Azor. *p. 1. L. 42. c. 2. q. 11.* Sanch. *L. 6. mor. c. 10. num. 10. & 11.* Farin. *per crim. q. 6. num. 46.* Barbof. *de off. Episc. . . alleg. 12. num. 37.* Pirh. *num. 77.* Delb. *l. c. num. 1. & 6.* connexumque esse hoc privilegium fori privilegio canonis, ita ut, cui competit privilegium canonis, competat & privilegium fori, & contra, cum Dian. *l. c.* Suar. *de defens. fid. l. c. num. 7.* Ellachin & aliis tradit Delb. *l. c. num. 7.* adeoque sicut illud, sic & hoc competere quoque dictis novitiis materialibus, ac ita conveniri solum poterunt novitii coram judice Ecclesiastico nempe prælato suo ab eoque puniri, dum monasterium est exemptum, si autem exemptum non est, etsi ob delicta privata commissa contra regulas & statuta puniri possint à prælato ob alia tamen non nisi ab Episcopo, ut cum Laym. *L. 4. tr. 5. c. 4. num. 4.* Pirh. *l. c.* quamvis alii ab eo citati, putata, Abb. *in c. cum contingat. de foro comp. num. 21.* Azor. *l. c.* Navar. *L. 2. cons. 4. & 5. de foro comp.* Sanch. *l. c.* velint indistinctè prælatum ordinis habere juris dictionem & potestatem cognoscendi, & puniendi suorum religiosorum, ac consequenter etiam novitiorum delicta, etiam graviora, saltem quæ dispositionem ab ordine non requirunt; non quidem de jure communi, sed ex speciali privilegio vel consuetudine. Extenduntur hæc dicta de privilegio fori, ita ut novitius ob delicta ab eo commissa ante religionis ingressum solum à judice Ecclesiastico cognosci debeat; eò quòd constituto Sixti V. vi cujus talis novitius habitu religionis spoliari, & à judice sæculari cognosci deberet, ac si religionem nunquam ingressus fuisset, moderata, per Clem. 8. teste Delb. *l. c. c. 6. & 11. 14. f. 4. num. 1.* ita ut vi illius talis criminosis ingressus fuerit validus ad hoc, ut talis novitius privilegio fori gaudeat, non secus acis, qui post commissum delictum statum clericalem assumpsit, à judice sæculari puniri non poterit, saltem in persona, sed ad summum in pecunia seu bonis, ut docet Bonac. *De LL. d. 50 q. 2. p. 1. §. 2. num. 6.* & alios non improbabiler omnino teneri à Marthæ *de jurisd. p. 4. cens. 2. cas. 121. à num. 22.* testatur Delb. *l. c. num. 2.* idque etiam, si in fraudem ingressus esset novitiatum, quamvis quò ad hoc aliud sit de eo, qui in fraudem assumpsit clericatum. Extenditur secundò juxta probabilem, quam tenent Delb. *l. c. f. 5. num. 1.* Bonac. *l. c. §. 5. num. 2.* citatique ab eo Abb. Clar. Sayr. & alii, contrarium tenentibus Molin. *de just. de jure. tom. 4. d. 49. num. 24.* Peregrin. *ad consil. Theatinor. p. 2. c. 5. lit. R. §. 1.* & aliis apud Delb. ita ut novitius dimisso habitu ob delictum tempore novitiatus commissum à solo judice ecclesiastico possit cognosci. An verò cogi possit novitius à prælato suo religioso ad luedam pœnam delicto suo condignam, dum re adhuc integra, id est, antè captum judicium, à religione discedere volens, non resolvit. Delb. *led. l. c. num. 3.* remittit ad Suar. *de relig. tom. 3. l. 5. c. 16. num. 8.* & ad De Vecchis *in prax. novitior. d. 11. num. 6.* Secundò gaudent novitii immunitate à tributis & gabillis; quia etsi redire iterum possunt ad sæculum, sunt tamen pars religionis, cujus personæ & bona, utpote Ecclesiastica, absque dubio immunita sunt à tributis, & inter personas Ecclesiasticas secundum dicta numerantur; tum etiam, quia ex receptissimo usu immunes sunt ab onere,

quò

quò ad personas, adeoque etiam ab onere quò ad bona sua; cum accidentale sequatur naturam sui principalis. His non obstante, quò bona novitiorum ad religionem non pertineant, ut pote quorum dominium retinent novitii: cum hinc non tollatur, quin sint bona personarum Ecclesiasticarum, et si patrimonialia, quò sufficit ad gaudendum privilegio immunitatis à gabellis. atque ita docent Molin. de J. & J. tr. 2. d. 671. num. 2. Sanch. cit. L. 6. c. 10. num. 16. Barbof. in collect. tom. 1. L. 3. tit. 49. c. 7. num. 11. Diana p. 1. tr. 2. resol. 37. Turrian. 2. tom. 2. d. 49. du. 4. num. 12. Grass. de effect. cler. off. 3. num. 131. Bertach. tr. de gabal. p. 7. num. 56. Pirh. cit. num. 77. & alii, quos citat & sequitur Delb. de immun. eccl. c. 1. dub. 9. num. 3. extendens hoc ipsum, iterum num. 8. & 9. ad dictos novitios largo tantum modo tales, contrarium tamen apud eundem tenentibus in genere Tiraq. de retract. §. 1. Gl. 8. à num. 31. Lallarte de decim. vendit. c. 19. num. 5. Cutell. de immun. eccl. L. 2. q. 38. & aliis. Quid in hoc sit circa novitios ordinum militarium distinctorum ab ordine S. Joann. cujus professi extra omne dubium sunt verè religiosi, vide apud Delb. l. c. dub. 11. à num. 5. Denique ad eorum privilegia spectat, quò à proprio praelato ordinis per se vel per alios absolvi possint à casibus reservatis, & cum illis dispensari in votis, in observatione festorum, jejuniorum, recitatione horarum canonicarum, ad quas ratione ordinis tenentur. Castrop. tr. 26. d. 1. p. 11. num. 3. Pirh. l. c. Wiestn. h. t. n. 45.

Quest. 818. Quo jure gaudeant ad obtinenda, retinenda, resignanda beneficia & pensiones?

1. Resp. Ad primum: potest novitio validè conferri beneficium sæculare. Sanch. in decal. c. 4. num. 22. Castrop. de benef. d. 1. p. 2. §. 5. Garc. de benef. p. 7. c. 10. num. 5. cum sui juris maneat, neque per illius acceptationem renunciare censetur religioni; cum possit eo animo acceptare, ut, si religio non placeat, illud retineat, sin minus, professione facta vacet. Unde & illud cum alio permutare poterit. Sanch. l. c. Pirh. ad lit. de prabend. num. 12. quin ipsi conferri debet, si est primogenitus, & beneficium ex fundatione conferendum primogenito, vel differenda ejus collatio, usque dum professionem emisit. Sanch. num. 23. Castrop. num. 6. His tamen non obstantibus minus decens esse, ut novitio conferatur beneficium (intellige aliàs non debitum) nec detur ei ansa redeundi ad sæculum; asserunt Castrop. l. c. num. 5. Pirh. l. c. vide me in for. benef. p. 1. q. 48. fructus tamen beneficii præhabiti anno probationis percipere nequit; et si à residentia sit excusatus. Garc. p. 3. c. 2. num. 341. adeoque nec à tempore, quo illud de novo accepit, de quo tamen vide me in for. benef. p. 3. q. 56. Dixi: beneficium sæculare; quia ad prælaturam regularem neque in suo, neque in alieno ordine eligi potest novitius, saltem tacitè non professus. c. nullus religiosus. de elect. in 6. Gl. ibidem V. prælaturam. Abb. in c. fin. eod. num. 8. Barbof. in c. monasterium. de elect. num. 2. potest tamen ad talem prælaturam postulari, si est necessitas. qualiter autem vocandus ad electionem extra ordinem faciendam canonicus novitius, vide me in for. benef. p. 2. q. 308.

2. Resp. Ad secundum: potest novitius præha-

bita beneficia retinere, nec ea vacant per ingressum monasterii. Lotter. de re benef. L. 3. q. 26. à num. 10. & num. 24. cum communi juxta quò constat ex c. beneficium. h. t. vide me in for. benef. p. 3. q. 54. ubi etiam q. 55. quò non vacent, si novitius ultra tempus confuetum prorogaretur, item q. 56. ad quem spectent fructus beneficii retenti tempore novitiatu & q. 57. an, à quo & qualiter administrandum beneficium tempore novitiatu. vide quoque de his Pirh. h. t. à num. 70. ubi etiam cum Sanch. L. 6. mor. c. 10. num. 13. quò pensiones Ecclesiasticæ habitæ à novitio in titulum non vacent ante editam professionem; quia æquiparantur beneficiis, & quò ad extinctionem sequuntur naturam beneficii.

3. Resp. Ad tertium quæ spectant ad resignationem & dimissionem beneficii videri possunt apud me in foro benef. p. 3. ubi q. 326. num. 3. quò ingressus religionem resignare nequeat intuitu religionis ingrediendæ, et si admittus jam sit ad ordinem item q. 327. quò ante professionem valide resignare possit beneficium, etiam ad ejus titulum ordinatus; & licet non habeat aliunde vivere. item q. 328. num. ante duos menses antecedentes professionem beneficium non titolare, si aliunde habet vivere. item q. 328. num. 3. quò facta resignatio à novitio intra illos menses non requirat consensum superioris regularis item cit. q. 328. num. 2. quò novitius egrediens è religione post professionem nulliter factam non recuperet beneficium. Item ibidem. quò novitius regressus ad sæculum remanet cum beneficiis suis, etiam quæ sponte resignarat. Item q. 54. & 328. quò facta à novitio resignatio suspensa manet, donec emissa professio.

Quest. 819. An & qualiter novitius disponere possit de bonis suis iisque renunciare?

1. Resp. Primò: ad renunciationem (per quam hic intelligitur dispositio de bonis temporalibus, seu eorum cessio facta in favorem tertii irrevocabiliter, adeoque distincta à dispositione testamentaria seu facta per ultimam voluntatem vel donationem mortis causâ, adeoque revocabili, (de qua supra ad lit. de testam. q. 624. qualiter fieri possit à novitio) faciendam ante professionem nullo jure tenentur novitii. unde si eâ non factâ emitant professionem, vi hujus ordo bonorum possidendorum capax succedit in bonis eorum; alioquin hæredes ab intestato Sanch. l. 7. mor. c. 12. n. 4. Pelliz. in man. privil. c. 7. n. 2. Pirh. h. t. n. 79.

2. Resp. Secundò: potest nihilominus, si velit; disponere de bonis suis, iisque irrevocabiliter cedere, si id fiat ante ingressum religionis independentè à professione & nullo illius intuitu, nisi fortè donans aut renuncians esset minor, ut ad beneficium restitutionis in integrum haberet recursum, & extra casus c. fin. de donat. & in hoc facile conveniunt omnes. si verò fiat hæc cessio ante ingressum in religionem seu assumptionem habitus religiosi intuitu securitæ professionis, saltem ubi est causa principalis & finalis, ita ut eâ non secutâ, donata seu cessâ repeti possint, cessio est obnoxia revocationi & restitutioni; quia est donatio ex causa & sub conditione facta, vocans non secutâ, & conditione non impletâ, non obtinet firmitatem; cum cessante causa, etiam finali, cesset effectus. c. cum cessante. de appell. & deficiente conditione, actus resolutus, censetur